

YSTADS ALLEHANDA.

Sölve Elmståhl, projektledare och professor för Gås vid Geriatriskt utvecklingscentrum UMAS. BILD: ROBERT JÖNSON

[Förstora bild »](#)

Gott hälsotillstånd hos skånska åldringar

Publicerad: 19 september 2007, 05:15

Senast uppdaterad: 19 september 2007, 08:05

SKÅNE

Hälsotillståndet hos de skåningar som är 60 år och däröver är gott. Det framgår av forskningsprojektet Gott åldrande i Skåne (Gås) som bedrivs på Universitetssjukhuset MAS i Malmö.

- Det som vi tycker är glädjande är den höga livstillfredsställelse som rapporterats in och det trots att 90 procent av de som fyllt 70 år har behandlingskrävande sjukdomar, säger Sölve Elmståhl, projektledare och professor vid Geriatriska utvecklingscentrum, Mas, i Malmö.

Gås är landets största undersökning om åldrandet. Studien startade 2001 och bygger på resultat insamlade i Malmö, Eslöv, Hälsleholm, Osby och Ystad.

"Oerhört viktigt"

I början av 2008 kommer representanter för Gås-projektet till Ystad för att samla in nya uppgifter. Äldre Ystadsbor kommer att kallas till undersökning och intervjuer. Deltagande är frivilligt och forskarna erbjuder hembesök.

- Det är en oerhört viktig forskning och det är det enda forskning som bedrivs på så här bred basis. Däremot har administrationen för biståndshandläggare och sköterskor kring varje person varit väldigt tung att hantera, säger Britt-Louis Lind, äldreomsorgschef vid Ystads kommun.

Syftet med arbetet är att ta fram kunskap om det normala åldrandet. De äldre skåningarnas hälsa, fritidsvanor, hobbies, matvanor och livsstilsvanor har studerats. I sammanhanget har forskarna också studerat vilken betydelse omgivning och sjukdomar har för de äldres hälsa och välbefinnande.

De äldre i Skåne har ett väl utbyggt socialt nätverk. Två av tre deltar exempelvis i minst två hobbyverksamheter. Sölve Elmståhl tror att det kan förklara att så många har en god livstillfredsställelse. Dessutom löptränar eller simmar 70- till 79-åringarna två timmar i veckan. Gåsprojektet slår också fast att livskvaliteten inte heller något samband med funktionsförmågan.

"Anmärkningsvärt"

- Anmärkningsvärt är dock att frakturdrabbade inte hade någon smärtbehandling flera år efter frakturen. En stor andel har inte heller förebyggande behandling mot benskörhet. Där frågar vi oss varför inte fler behandlas enligt de vårdprogram som gjorts upp. En orsak kan vara bristen på läkare eller att kunskapen saknas hos allmänheten och hos vårdgivaren, säger Sölve Elmståhl.

Behoven av vård och annan service varierar beroende på var i Skåne man är bosatt. Så till exempel är förekomsten av cancer betydligt vanligare i Malmö i förhållande till Ystad. Av de fem deltagande kommunerna uppvisar Ystad den lägsta förekomsten av cancersjukdomar. Skillnaderna mellan stad och land bekräftas i det fallet också i andra undersökningar.

Geriatriskt utvecklingscentrum lägger ut sammanfattande forskningsrapporter på sin hemsida. Där återfinns också de vetenskapliga slutsatser som baseras på de äldres medverkan. De fem deltagande kommunerna får också tillbaka kunskap på det här viset. Elmståhl hoppas att kommunerna drar nytta av den kunskap de själva medverkar till att ta fram. Något som delvis bekräftas av äldreomsorgschefen i Ystad.

- Projektet har bidrag till att få igång diskussionerna mellan kommuner och landsting kring olika vårdprogram, säger Britt-Louise Lind.

Robert Jönson

0411-55 78 69

Robert.jonson@ystadsallehanda.se